

Hensyn til den fornødne Anskaffelse af dette Slags Sager fra Udlandet; dette er Noget, som i alle Grene af Bestyrelsen finder Sted. Det Slags Ting ledes snart directe fra Ministeriet, snart gennem visse Mellemed, det gjør slet ikke Noget til Sagen, hvorledes dette steer, men hvad det kommer an paa, er, at Ministeriet i denne Institution har den meest saglyndige Consulent, som kan staffles tilveie. Seg maa dog gjøre den ærede Marineminister opmærksom paa, at jeg troer, at Marinen i denne Henseende har savnet ikke Lidet. Det maa vistnok erkjendes, at efter vore Forhold er det en stor Ulempe, at Marineministeren ved Anskaffelsen af disse Sager er henviist ubelukkende til den Veiledning, som han kan faae af et Officerescorps, der ikke kan antages i Reglen i sig at indeslutte de Kræfter, som ere nødvendige i denne Henseende. Den ærede Minister vil ved at huffe tilbage ganske sikkert kunne støde paa Sager, som staae mig i Erindringen, hvor saadanne ikke ubetydelige Anskaffelser have fundet Sted efter flygtige Overveielser, og hvor man er kommen til at anstafte kostbare Ting, som siden have viist sig at være ubrugbare. Og hvorfor? Fordi man i Marinen ikke har henvendt sig til de Folk eller den Institution her i Landet, hvor Sagkundskaben egentlig fandtes. Det er meget muligt, at den ærede Minister har Ret i, at Artilleriet nutil dags kun forfærdiger den mindste Deel af de nye Vaaben og Projectiler, som udfordres; men hvad Artilleriet i ethvert Tilfælde gjør, det er, at det prøver og bedømmer dem, og det kan altsaa udtale sig om, hvad det egentlig er, der bør anstafes, hvorledes det, som anstafes, bør være, hvilken Bestaffenhed det skal have, og hvorledes det bedst kan bruges. Med Hensyn dertil kan jeg ikke nægte, at jeg holder mig overbeviist om, at Marinen vil staae sig særdeles vel ved at kunne henvende sig til en saadan Myndighed som Hærens Artilleri, fremfor at helde sig til sine egne tekniske Consulenter. Vi have seet meget forunderlige Følger af den isolerede Stilling, hvori Flaadens Artilleri hidtil har været. Vi have endnu i denne Session hørt et Beviis derpaa, som maatte slaae hele Thinget, idet vi fik en Begjæring om Haandfkydevaaben til

hele Hæren, medens der ikke med et Ord var Tale om Noget til Flaaden. Og hvorfor? Fordi de Forsøg, der vare gjorte, havde man i Hæren men ikke i Flaaden kunnet fremme saavidt, at man i den sidstnævnte kunde komme til et Resultat. Vi vide desuden, at Følgen af de to Eters isolerede Stilling næsten altid har været den, at der er forekommet forskjellige Resultater paa de to Steder; men det kan dog umuligt være antageligt, at Et i Reglen skal passe for Flaaden, medens noget ganske Andet passer for Hæren. Vi maae antage, at i Reglen vil det, der ved den grundigste af de Prøver, der foretages, erkjendes for at være det Bedste, ogsaa være det Bedste for begge. — Den ærede Minister har dernæst meent, at der vilde være store Vanstelligheder tilstede med Hensyn til Tilveiebringelsen, og at der vilde blive Anledning til Collision, naar de Ting, som behøves til Landartilleriet, skal forfærdiges paa Flaadens Værksteder, men dertil vil jeg sige, at dette forekommer mig ganske at maatte afhænge af, hvorledes Bestyrelsen indretter Sagen. Dersom den vil indrette den saaledes, at Chefen for Hærens Artilleri har nogen umiddelbar Myndighed over de Værksteder paa Holmen, som foruden at benyttes til Artilleriet tillige benyttes til en Mængde andre Ting, er det ganske klart, at der deraf maa opstaae Collision; men der er aldeles ingen Nødvendighed for at indrette Forholdet saaledes. Hvorledes er det nu indrettet for Hærens Artilleri? Dette har selv kun meget faa og ubetydelige Værksteder; det er egentlig kun Reparationssteder, hvor man istandsætter de Ting, der gaae itu; men hver Gang der er Tale om betydelige Arbejder, contraherer man med private Værksteder. Dette er en Maade, som kan være meget god, men som dog aabenbart kunde være bedre, og jeg tvivler ikke om, at det vilde være muligt netop at benytte Holmens Værksteder paa en overmaade tjenlig Maade, naar man etablerede et saadant Forhold, at man der i det Hele blev mere redebon til ogsaa at udføre Arbejder for Hærens Arsenal, thi derved vilde man ganske vist mange Gange kunne faae dem baade bedre og billigere udførte. Seg har selv iaar hørt de forunderligste Exempler paa, hvorledes Ar-